

De ambulerande
insamlingarna

SIDOR 31-33

Sorterings-
instruktioner

SIDOR 34-35

SYDVÄSTRA FINLANDS AVFALLSSERVICES

Kalender

för områdets invånare

2024

FOTOTÄVLING

3

Tävlingens tema 2024:
"Naturen i byar
och städer"

HÅLL NERE MATSVINNET!

28

LSJH:s tips för att
minska svinnet

Hälsning

**Bilden på omslaget: Mikko Huunonen.
Åbo. Rävungarnas dans.**

"Jag och min fru var i Åbo för att fotografera en rävfamilj när två ungar började kivas. Det blev till en dans!"

2024 är bioavfallets år!

Avfallsservicen lever i förändringarnas tid. Reformen av avfallslagen som godkändes 2021 konkretiseras och medför nu förändringar i avfallsservicen för många. Förändringarna syns framför allt i form av en ökning av skyldigheten att samla in förpackningsavfall, det vill säga metall-, glas-, kartong- och plastförpackningar samt bioavfall och i att transporten av dessa övergår till kommunen. Beträffande förpackningsavfall har ändringarna genomförts under år 2023.

Nästa stora förändring väntar direkt vid årsskiftet, då skyldigheten att samla in bioavfall utvidgas till alla bostadsfastigheter inom tätorter med fler än 10 000 invånare. Målet är att minska storleken av soppåsen med blandavfall med en tredjedel, vilket utgörs av bioavfallet, som inte hör hemma i den. På vårt område utvidgas insamlingsskyldigheten i tre omgångar: i början av januari, slutet av februari och mitten av maj. Enligt samma rytm övergår bioavfallstransporten till de av LSJH konkurrensutsatta entreprenörerna i de kommuner där fastighetsinnehavaren tidigare konkurrerats ut tömningarna. Det exakta datumet för din fastighet kan du kontrollera på vår webbplats www.lsjh.fi.

På vår webbplats kan du också göra anmälan om kompostering alternativt beställa ett bioavfallskärl samt dess tömning från oss. Det förmånligaste sättet är att sortera bioavfallet i ett samkärl: det lönar sig alltså att fråga grannarna om intresse för en gemensam kompost eller ett gemensamt bioavfallskärl!

De värdefulla näringsämnen i bioavfallet bör inte slösa bort genom att förbränna dem med blandavfallet i ekokraftverket. Genom att kompostera bioavfallet får man mylla till trädgården och behöver inte längre köpa det från affären. Då bioavfallet sorteras i ett bioavfallskärl som töms, används det för att framställa biogas och gödningsmedel vid biogasanläggningen. Förutom att skona miljön sparar sorteringen också pengar: genom att sortera bioavfall kan man förlänga tömningsintervall för blandavfallskärlet till upp till 16 veckor.

VI DYKER UPP I DIN POSTLÅDA TVÅ GÅNGER OM ÅRET!

I kalendern i din hand hittar du tips på hur du kan påverka uppkomsten av bioavfall genom att minska matsvinnet. Märkta i kalendern finns bland annat de ambulerande insamlingarnas hållplatser med förnyelser. Den traditionella Siiran får sällskap av den nya Kustens Siira, dit du också kan ta avfall med båt. Med på en del av Siiras hållplatser finns dessutom *Omkörningsfilen till återanvändning*, som tar emot användningsdugliga saker. Vid Pop up-sorteringsstationen tar vi från och med 2024 även emot metallskrot, såsom tvättställningar, grillar, cyklar och andra metallföremål.

För oss på LSJH är alla invånare i vårt område även våra kunder, som vi vägleder och uppmuntrar i alla skeden av avfallsservicen. Avfallsservicen är ett samarbete, och sortering är en klimatgärning i allas vår vardag.

Låt oss göra år 2024 till framför allt bioavfallets år: låt oss sortera bioavfallet och tillsammans belasta morgondagen mindre!

Läs mer om de ambulerande insamlingarna på sidorna 31–33!

**SYDVÄSTRA FINLANDS
AVFALLSSERVICE**

Mer avfallsservice-information på www.lsjh.fi.

Vi belastar morgondagen mindre.

Fototävling

Delta i fotograferingstävlingen!

Skicka din bild
senast 31.8.2024!

Temat för fototävlingen för LSJH:s vägkalender 2025 är **NATUREN I BYAR OCH STÄDER**. Hurdan är den närbelägna naturen i din hemtrakt? Hur syns naturen i den uppbyggda miljön eller människans handavtryck i naturen? Berätta för oss genom bilder!

Alla fast boende och fritidsboende på LSJH:s område kan delta i tävlingen. Fotograferingsplatsen bör finnas på LSJH:s område i Aura, Kimitoön, Lundo, Masku, Nousis, Nystad, Nådendal, Pargas, Pemar, Pöytyä, Reso, Rusko, Sagu, Salo, S:t Karins, S:t Mårtens, Virmo eller Åbo. Till tävlingen önskas bilder från alla årstider.

För att kunna delta i tävlingen bör bilderna vara tryckdugliga bilder i JPG-format med hög resolution (bildens kortare sida minst 2 500 pixlar, resolution 300 dpi). Bilderna i kalendern är vågräta i A4-storlek. Skicka max 3 bilder/deltagare till tävlingen. Avsändaren ansvarar för att den skickade bilden kommer fram och att den uppfyller tekniska krav. Observera att e-postmeddelandets maximala storlek är 20 MB.

Skicka dina tävlingsbilder till adressen valokuvakipailu@lsjh.fi. Skriv ”Fototävling 2024” som rubrik på meddelandet. Skriv ditt namn och dina kontaktuppgifter (e-post, telefonnummer och hemadress) i meddelandet samt var och när bilden tagits. Hitta på ett namn för bilden och berätta med några ord vad bilden föreställer eller till exempel om stämningen då bilden togs.

Tävlingen slutar 31.8.2024 och vinnarna utses före slutet av september. Bilderna som kommer med i kalendern belönas med ett pris värt cirka 100 euro! Vinnarna meddelas personligen.

12+1 st vinnande bilder väljs ut, det vill säga en för varje månad och en till kalenderns omslag.

När juryn i LSJH:s kalenderredaktion utser vinnarbilderna fäster de uppmarksamhet bland annat vid bildernas tekniska meriter och hur man tolkat tävlingstemat samt vid helheten som bilderna till kalendern utgör.

Tävlingsreglerna och -anvisningarna finns också på LSJH:s webbplats på: www.lsjh.fi/fototavling.

BILDEN FÖR DECEMBER 2023 TOGS AV ARTO LEHTINEN.

Det är frivilligt att delta i LSJHs kalenderfototävling. Deltagaren bör äga rättigheterna till bilderna som skickats till tävlingen. Vid deltagandet i tävlingen ger deltagaren sitt samtycke till att hens personuppgifter behandlas för att genomföra fototävlingen. Fotografen ger även LSJH rätt att behandla bilderna enligt användningssyfte och att besöka bilderna enligt det format som används. LSJH arkiverar och sparar vinnarbilderna. Tävlingsens vinnare ger LSJH rätt att använda sitt namn och den inskickade bilden i vägkalendern samt i annan kommunikation, utan separat ersättning. De övriga bilderna som skickats till tävlingen raderas ur LSJH:s arkiv så snart tävlingen är avgjord.

Bild: Jarno Virtanen. Åbo. Nyfiken mus. "Jag fick följa en mus som stökade utanför sitt hål. Då och då åkte musen rutschkana nedför backen med tassarna mot himlen!"

Nyårsdagen påverkar sortingsstationernas öppettider. Det kan även förekomma ändringar i avfallskärlens tömnings-tidtabeller. Se mer: www.lsjh.fi.

Januari 2024

Ta julgranen till sorteringsstationen utan avgift. Äkta granar tas emot som risavfall, plastgranar sorteras i metallinsamlingen.

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
1	1 ★ Nyårsdagen	2 Jerry, Gert, Gerhard	3 Elmer, Helmer	4 Rut, Noomi, Naomi	5 Lea, Lia	6 Harry, Harriet ★ Trettondagen	7 August, Augusta
2	8 Gunnar	9 Bror	10 Sigurd	11 Osvald	12 Eivor	13 Knut	14 Zacharias
3	15 Doris	16 Gudmund	17 Anton, Antonia	18 Laura	19 Henrik, Henrika	20 Sebastian, Fabian	21 Agneta, Agnes
4	22 Elof, Fridolf	23 Ingegerd, Ingela	24 Jarl	25 Paul	26 Jonatan	27 Folke Minnesdagen för förtintelsens offer	28 Karl, Carola
5	29 Valter	30 Gunilla, Gunnel	31 Alfild				

Avfallsrådgivning på mässan i Salo 13-14.1

Patis

Suomusjärvi

Riihikoski

Mietois

Bild: Paul Kankaaranta. Åbo. Glöd. ”Den vinterdagen dekorerade rimfrostn landskapet och dimman gjorde vintersolens värme synligt.”

Se uppgifterna om de ambulerande insamlarna på sidorna 31–33 i kalendern.

Februari 2024

Utnyttja kylan – gå igenom innehållet i frysen och frosta av den. Placera de livsmedel du ska använda först längst fram så att delikatesserna inte blir till matsvinn!

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
5				1 Berit	2 Disa	3 Hugo	4 Ronja, My ★ Kyndelsmässod.
6	5 Sture Runebergsdagen S:t Märstens	6 Tea, Dorotea Samiska nationald. kansallispäivä	7 Rikard, Dick Pikis	8 Moa, Lillemor, Rigmor	9 Bodil	10 Elin, Ellen, Ella	11 Isabella, Isa ★ Fastlagsönd.
7	12 Elma Ilpois	13 Algot Fastlagsdagen	14 Valentin Alla hjärtans dag Kuusjoki	15 Sigfrid	16 Kaj	17 Carita, Rita	18 Tyra
8	19 Fritjof	20 Ragnborg	21 Alf, Alva Tarvainen	22 Hilda, Hildur	23 Bjarne	24 Mattias, Mats	25 Jessica, Vanessa
9	26 Ingvar Salo	27 Torsten Kaland	28 Rune, Runa Kalevaladagen, den finska kulturens d.	29 Skottdagen			

Bild: Jani Rahkila. Åbo. En småvessla kikar fram. ”En morgon i mars tystnade fåglarna och ögonblicket senare kikade orsaken fram bakom en sten.”

Påskens söckenhelger påverkar sortingsstationernas öppettider. Det kan även förekomma ändringar i avfallskärlens tömningstidtabeller. Se mer: www.lsjh.fi.

Mars 2024

Ta med dig en påse ut på turen och plocka bort skräp som blottas under snön från naturen ♥

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
9					1 Albin	2 Fanny	3 Torbjörn <small>Världsdagen för natur- och djurliv</small>
10	4 Adrian, Atle 	5 Leila, Laila	6 Rolf, Rudolf 	7 Gudrun	8 Filip, Filippa Internationella kvinnodagen	9 Edvin, Alvin	10 Aurora
11	11 Torkel 	12 Greger, Gregorius	13 Ernst 	14 Matilda, Tilde	15 Kristoffer	16 Herbert	17 Gertrud, Trude ★ Marie bebådelsed.
12	18 Eddie, Edvard 	19 Josefin, Josefina, Josef Minna Canth-d., jämställdhetsd. 	20 Kim, Joakim Vårdagjämningen	21 Bengt, Benita <small>Internationella dagen för skogar och träd</small> <small>Allmän rundtur i ekokraft-verket och besökscentret Hehku i Salo</small> 	22 Viktor, Viktoria <small>Internationella vattendagen</small>	23 Axel, Celina <small>Earth Hour</small>	24 Gabriel, Gabriella ★ Palmsöndagen
13	25 Gunvor	26 Emanuel	27 Torvald	28 Sune	29 Jonas ★ Långfredagen 	30 Guy, Tage Ålands demilit.	31 Irma, Amos ★ Påskdagen Sommartiden börjar

Bild: Marika Timonen. Nådendal. Drömmande mot en ny dag. "Den stigande solen målade landskapet med dess svan till en rosa dröm."

Påskens söckenhelger och valborgsmässoafton påverkar sorteringsstationernas öppettider. Det kan även förekomma ändringar i avfallskärlens tömningstidtabeller. Se mer: www.lsjh.fi.

April 2024

Kontrollera tömningstiderna för avfallskärl och slambrunnarna vid din sommarstuga i god tid!

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
14	1 Harald ★ Annandag påsk	2 Viggo, Vidar	3 Ferdinand	4 Odin	5 Irene, Ira	6 William, Vilhelm	7 Allan
15	8 Rea Romernas nationald.	9 Elias, Elis M. Agrícola-dagen, finska språkets d. Virmo	10 Trygve Kompost- ringskväll på besökscentret Hehku i Salo	11 Minea, Verna Hirvensalo	12 Julia, Julius	13 Etel	14 Ruben
16	15 Linda, Linn, Belinda	16 Patrik, Patricia Reso	17 Otto Kompost- ringskväll på besökscentret Kahmari i Åbo Merimasku	18 Valdemar, Volmar	19 Bernt, Bernhard	20 Tindra, Arla	21 Camilla
17	22 Alina Internationella dagen för Moder Jord	23 Göran, Georg Vikom	24 Albert	25 Markus, Mark, Marco	26 Teresia	27 Engelbert Nationella veterandagen	28 Ture
18	29 Henning	30 Mia, Mirjam	Villnäs				

I april-oktober betjänar LSJH:s sorteringsstationer invånarna och stugägarna i området med utökade säsongöppettider!

Bild: Tiina Laihonaho. St Karins, Kuusisto. Hackande större hackspett. "Hackspetten satt i ett träd på vår gård och hackade en gren så att 'flisorna' flög."

Först maj och Kristi himmelsfärdsdag påverkar öppettiderna för sortingsstationerna. Det kan även förekomma ändringar i avfallskärtens tömningstidtabeller. Se mer: www.lsjh.fi.

Maj 2024

Gör anmälan om kompostering enkelt i vår e-tjänst på adressen www.lsjh.fi.

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
18			1 Valborg Första maj, det finl. arbetets dag	2 Vivan, Vivi	3 Linus, Vincent	4 Rosita, Rosa	5 Melinda, Melina
19	6 Freja, Frej	7 Tua	8 Åke	9 Tim Kristi himmelsf.d. Europadagen	10 Aino, Aina Traditionellt sett årets livigaste dag på sorteringsstationerna	11 Kennet, Kent	12 Charlotta Mors dag Snellmansdagen, finskhetens dag
20	13 Flora	14 Edit Pyhämaa	15 Sofia, Sonja	16 Ester	17 Rebecka, Hagar	18 Erik, Erika	19 Emma, Emilia, Amelie Pingstdagen De stupades dag
21	20 Karolina, Lilian	21 Conny, Konstantin Vikom	22 Hemming Internationella dagen för biologisk mångfald	23 Lydia	24 Alarik	25 Urban	26 Wilma, Minna, Vilhelmina Treenighetssönd.
22	27 Ingeborg	28 Alma Iniö	29 Oliver, Olivia	30 Rurik	31 Helge, Helga		

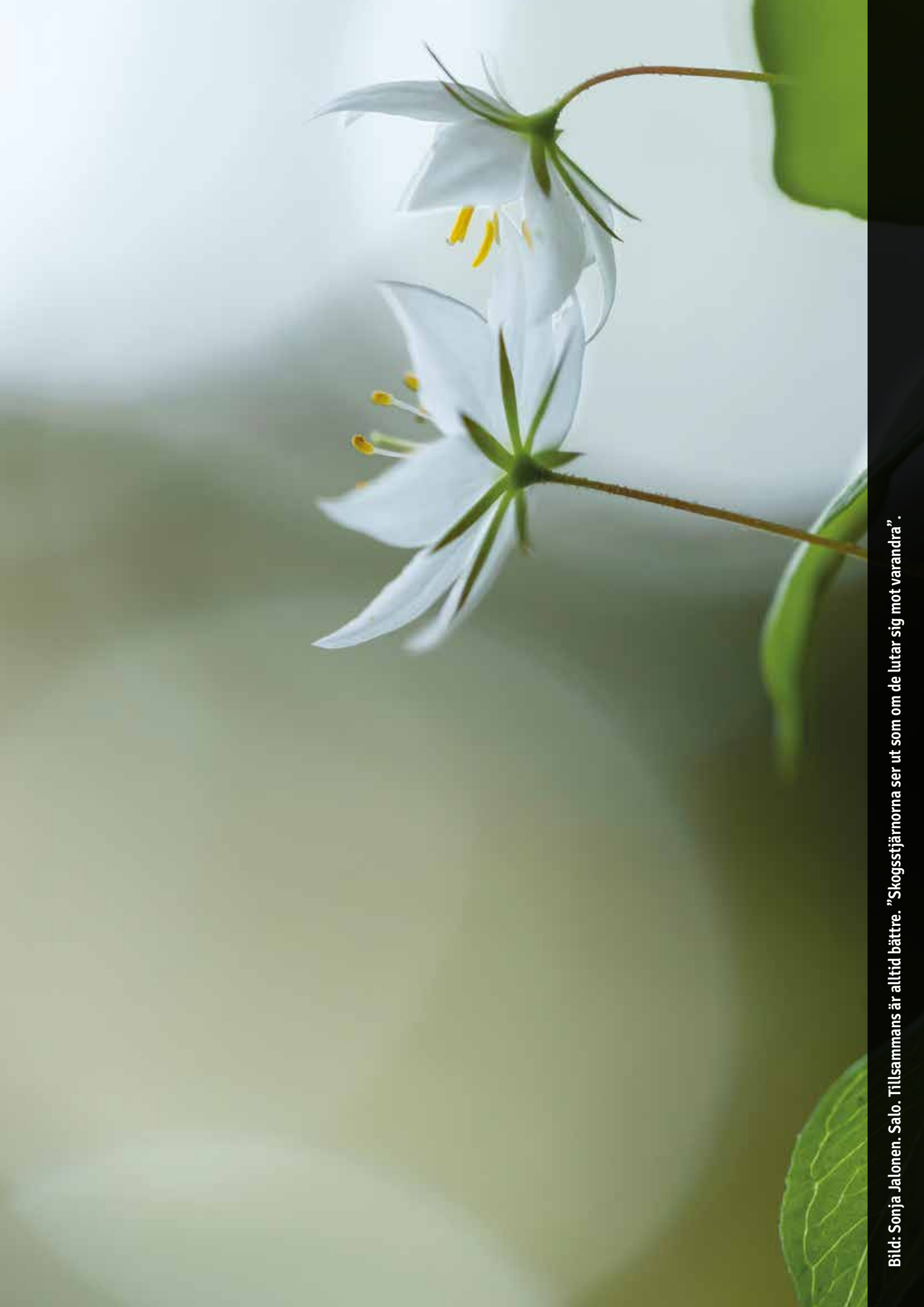

Bild: Sonja Jalonen. Salo. Tillsammans är alltid bättre. "Skogssjännorna ser ut som om de lutar sig mot varandra".

Bild: Ida Andersson. Pargas, Nagu. Skönheten. "Lycka är att stå med kameran på rätt plats vid rätt tillfälle."

Kom ihåg att sortera också på stugan och i båten ♥

Juli 2024

Skärgårdens skrotinsamling 2024 i Pargas och Kimitoöns skärgård i samarbete med Håll Skärgården Ren rf (HSR rf).

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
27	1 Aron, Kasimir	2 Maria, Marika	3 Egill, Ejevind	4 Ulla, Ulrika	5 Ulf	6 Halvar, Orvar Eino Leino-dagen, diktens och somm. d.	7 Klas, Klaus
28	8 Tor, Tora	9 Jasmine, Nanna, Nanny Lepäinen	10 Saimi, Saima	11 Nelly, Ellinor, Nora	12 Herman	13 Joel	14 Alice, Alicia
29	15 Ragnhild, Ragni, Ramona	16 Reinhold Röölä	17 Ossian	18 Fredrik, Fredrika	19 Sara, Sally	20 Margareta	21 Jenny, Johanna
30	22 Lena, Magdalena	23 Olga Velkua	24 Kristina	25 Jakob	26 Marta	27 Heidi Sjusovardagen	28 Håkan
31	29 Olof, Ole	30 Asta Vikom	31 Helena				

Bild: Mimna Kivimäki. Pargas. Öronmanetens dans. "Maneten svävade lätt med vågen medan solstrålar lyste upp dess genomskinliga tentakler, som rörde sig i harmoni med strömmen."

Se uppgifterna om de ambulerande insamlingarna på sidorna 31–33 i kalendern.

Augusti 2024

När töms ditt avfallskärl
nästa gång? Kontrollera nästa
tömningsdag i chattbotten!
www.lsjh.fi

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
31				1 Gerd, Gerda	2 Holger	3 Linnea, Nea	4 Vera ●
32	5 Gurli	6 Sixten Iniö	7 Yrsa	8 Sylvia	9 Natalie, Nadja, Eira Tove Jansson- dagen, den finländska konstens dag	10 Lars	11 Susanna
33	12 Kira, Klara ●	13 Jesse, Alfons Velkua	14 Bianca	15 Marianne, Marita	16 Brynolf	17 Veronika, Verner	18 Bo, Levi
34	19 Magnus, Måns ○	20 Samuel, Sam Fiskhamnen i Pitkälüoto	21 Sven	22 Ivar	23 Signe, Signhild	24 Bertel, Berta	25 Louise, Lovisa
35	26 Märta, Märit ●	27 Ralf, Raul Vikom	28 Hilding	29 Ines, Ina	30 Emil	31 Arvid Finska naturens d.	

Bild: Antti Junninen. Pargas. Finns det plats för en till? ”Under en båttur på Erstan i september lyckades jag ta detta gruppfoto på sälar som värmde sig på en grynnna.”

Se uppgifterna om de ambulerande insamlarna på sidorna 31–33 i kalendern.

September 2024

Se våra tips på hur du minskar matsvinnet på sidan 28–29 i kalendern.

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
35							1 Gottfrid
	Se stationernas höstöppettider på sidan 30!						
36	2 Synnöve	3 Solveig ●	4 Roland	5 Ronny, Ronald Företagardagen	6 Felix, Felicia	7 Roy, Regina	8 Göta, Göte
		 Iniö	 Kiikala				
37	9 Evert	10 Östen	11 Alexander, Sandra, Alexandra ●	12 Dagny	13 Ylva	14 Ida	15 Runar
		 Nådendal	 Rusko				
38	16 Hillevi	17 Hildegard	18 Pamela ○	19 Torborg	20 Erna	21 Gunborg, Guntlög	22 Mauritz Höstdagjämningen
		 Vikom	 Pernar				
39	23 Tekla	24 Alvar ○	25 Sigvard	26 Finn	27 Torolf	28 Lennart, Leon	29 Mikael, Mikaela ★ Mikaelidagen
	30 Roger	 Lemo	 Kisko				

Bild: Kaneli Ojansivu, 10 år. Åbo. Sniglar på svamptur. ”Jag var ute och fotograferade med pappa och upptäckte en svamp som också hade något annat.” Pappa tyckte att det var en riktigt bra fotoidé.”

Se uppgifterna om de ambulerande insamlingarna på sidorna 31–33 i kalendern.

Oktober 2024

När du sorterar bioavfallet kan du förlänga tömningsintervalllet för blandavfallskärlet till upp till 16 veckor!

V. Måndag Tisdag Onsdag torsdag Fredag Lördag Söndag

40		1 Rainer, Ragnar M. Sillanpää-d., medborgarinfl. dag Lokalax	2 Ludvig Allmän rundtur i eko kraft- verket och besökscentret Hehku i Salo Pansio	3 Evald	4 Frank, Frans	5 Inger, Ingrid	6 Bruno
41	7 Birgitta, Brita	8 Peik Virmo	9 Marina Aura	10 Alexis Alexis Kivi-dagen, den finska litterat. dag K	11 Björn	12 Valfrid	13 Ebba, Tanja, Ebbe
42	14 Elsa, Ilse Energispar- veckan	15 Hedvig, Hedda Finby	16 Stella, Diana Salo	17 Saga O	18 Lukas	19 Viking	20 Kasper, Jesper
43	21 Ursula	22 Anita, Anja, Annina Vikom	23 Sören, Severin	24 Rasmus, Fjalar FN-dagen O	25 Yvonne	26 Nina, Amanda	27 Sabina Sommartiden slutar
44	28 Simon, Simone	29 Alfred	30 Jennifer, Juni Kimitoön	31 Artur			

Bild: Makoto Chiba. Åbo. Ekorrens matbord. ”Har du kanske något annat?”, frågade ekorren när den åt vid ett buffébord i Katrinedal.”

Se uppgifterna om de ambulerande insamlingarna på sidorna 31–33 i kalendern.

November 2024

Har du redan bytt till e-faktura?
Det är en miljögärning! Läs mer om e-faktura: www.lsjh.fi/e-faktura

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
44					1 Gun, Gunhild ●	2 Tobias ★ Alla helgons dag	3 Erland
45	4 Cassandra	5 Torhild, Magnhild Hirvensalo	6 Svea Svenska dagen, Gustav Adolfs- dagen S:t Karins 	7 Kevin, Glenn	8 Dennis, Denise	9 Theo, Ted ●	10 Martin, Martina
46	11 Boris	12 Kurt, Konrad	13 Kristen, Kristian Masku	14 Iris	15 Janina, Jeanette ○	16 Arne	17 Einar
47	18 Max, Maximilian Nousis	19 Lisbet, Lisa, Elisabet	20 Pontus, Hjalmar Barnkonventionens dag Pahaniemi 	21 Hilma	22 Cecilia, Siija	23 Yngve ○	24 Siv
48	25 Katarina, Karin, Katja Karjala	26 Dagmar Vikom	27 Astrid	28 Sten, Malte	29 Edgar	30 Anders, Andreas, Andrea	

Bild: Markku Lindberg. Salo. Pippi. ” Jag fotade denna talltita under sina morgonsysslor, i en ännu något dunkel skog i närheten av Karjaskylä.”

Självständighetsdagen och jultiden påverkar sortingsstationernas öppettider. Även avfallskärtens tömningstidtabell kan avvika från det normala. Se mer: www.lsjh.fi.

December 2024

Sortera aluminiumskalen från värmeljus i metallinsamlingen så att de kan bli råvara till nya metallprodukter. Fler sorteringsanvisningar: www.lsjh.fi/sv/abc

V.	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
48							1 Oskar ★ 1 sönd. i advent ●
49	2 Beatrice, Bernice, Beata	3 Urda	4 Barbro, Barbara	5 Selma, Thelma	6 Nils, Niklas Självständighetsdagen	7 Agda, Ågot, Agata	8 Angela, Angelika Sibeliusdagen, den finl. musikens d. ★ 2 sönd. i advent ○
50	9 Anna, Annika, Anne	10 Judith, Jutta	11 Daniel, Daniela	12 Tove	13 Lucia	14 Ove, Sverker	15 Noah ★ 3 sönd. i advent ○
51	16 Ada, Adele	17 Rakel	18 Abraham	19 Isak	20 Benjamin	21 Tom, Tomas Vintersolståndet	22 Rafael ★ 4 sönd. i advent
52	23 Noel ○	24 Eva, Adam	25 ★ Juldagen	26 Stefan, Staffan ★ Annandag jul	27 Hans	28 Pia Menlösa barns dag	29 Frida
1	30 David	31 Sylvester					

Håll nere matsvinnet!

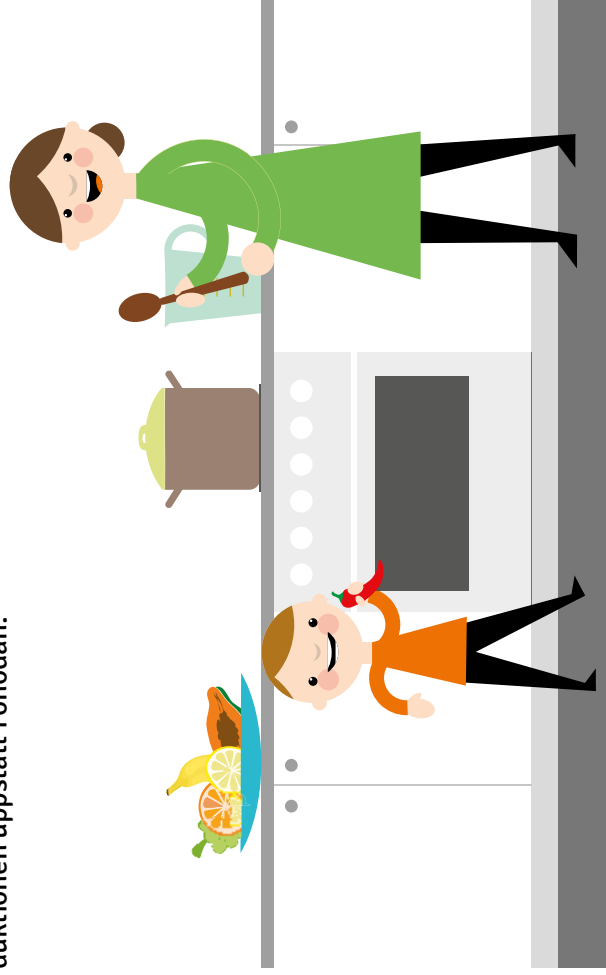
Matsvinn är mat som ursprungligen var ätbar mat men som av en eller annan anledning inte äts upp och blir till avfall. En betydande del av matsvinnet uppstår i hushållen. Med bra planering och genom att ta vara på resterna kan man enkelt skona såväl naturen som plånboken.

Ätbar mat slösas i alla skeden av livsmedelskedjan. Enligt Naturresursinstitutet står hushållen för den största andelen av matsvinnet i hela livsmedelskedjan, över en tredjedel. Över 100 miljoner kilo matsvinn uppstår i de finska hushållen varje år.

Enligt Konsumentförbundet slänger finländarna mat för cirka 590 miljoner euro varje år.

Att minska matsvinnet är ett av FN:s mål för hållbar utveckling. EU-länderna, inklusive Finland, har förbundit sig till FN:s mål om att halvera matsvinnet fram till 2030.

Matproduktionen har betydande miljöeffekter för klimatet, naturens mångfald, avskogningen, kemikaliseringsen av miljö samt övergödningen av vattendrag. Om maten hamnar i soporna har de skadliga miljöeffekterna som orsakas av matproduktionen uppstått i onödan.

Tips för att minska matsvinnet

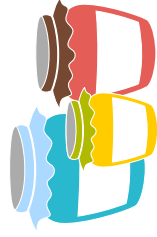
Planera matinköpen i förväg

- Planera matsedeln på förhand. Skriv en inköpslista på en lapp eller i mobilen – det finns många bra appar att välja mellan! Ta gärna en titt i kylskåpet innan du åker till affären så att du inte köper sådant som du redan har hemma.
- Handla när du är mätt. Du kan också minska mängden impulsköp genom att använda mataffärernas nätbutiker.
- Titta på produkternas datummärkningar i affären så att du hinner använda dem i tid.

Håll ordning i kylskåpet och skafferiet

- Det lönar sig att lägga de livsmedel som snabbast blir dåliga längst fram i kylskåpet eller på en egen hylla så att man inte glömmer dem och de blir dåliga. Ordna förpackningarna efter datum i skåpet och ät den äldsta maten först.
- ”Öppnad förpackning håller i 1 vecka.” När du öppnar en förpackning, skriv på locket eller på sidan av förpackningen datumet då du öppnade den. På så sätt behöver du inte efter några dagar försöka komma ihåg när den öppnades.
- Gå igenom innehållet i kylskåpet en gång i veckan och skafferiet en gång i månaden.
- Ät rester en dag i veckan. På så sätt kan du vara säker på att resterna som uppstår under veckan blir uppätta och att maten inte blir gammal i skåpen.
- Förvara rätt. Lägg på minnet vilken frukt och grönsak som trivs med vilken. Håll frukter och grönsaker som är känsliga för etylen åtskilda från sådana som producerar etylen. De som är känsliga för etylen är till exempel apelsin, chammion, kål, zucchini, kiwi, gurka, purjolök, sallater, selleri och örter. De som producerar mycket etylen är till exempel aprikos, avokado, banan, plommon, mango, nektarin, äpple, persika, päron och tomat.
- Försämda frukter och grönsaker bör slängas i bioavfallskärl så snart som möjligt, eftersom de producerar mycket etylen och lätt förstör frukter och grönsaker som ligger nära dem.
- Lär dig produkternas rätta förvaringstemperaturer.
- Lägg vissen sallad och andra grönsaker i kallt vatten så att de piggnar till.

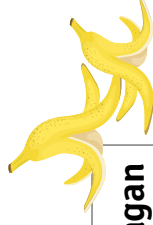
Utnyttja det som inte använts och konservera

- Ta bara upp så mycket mat på tallriken som du orkar äta.
- Utnyttja gårdagens rester. Om maten inte längre smakar som mikrovärmd kan du ge den mer smak genom att steka den i stekpannan. Torr bröd kan användas till salladskrutfonger, övermogn frukter till en smoothie.
- Skala och hacka skrumpna rotfrukter och rädda dem i frysen för senare användning eller gör en grönsaksoppa eller ugnstostade rotfrukter av dem.
- Har du slumpmässiga livsmedel i dina skåp men vet inte vad du kan tillreda av dem? Hitta ett lämpligt recept på www.saasyoda.fi/reseptihaku.
- Rädda mat som börjar bli gammal eller som blivit över och lägg den i frysen. Anteckna innehåll och infrysningsdatumet på förpackningen. Till exempel kålblad kan frysas och användas senare till kåldolmar.
- Bröd är bra att frysa in färskt i särskilt avsedda fryspåsar. Frys in brödet i skivor eller mindre bitar så att det är lättare att tina och använda.
- Av stora krukorter blir en del ofta outnyttjad. För att inte den färska örten ska hamna i bioavfallet kan man förvara den genom att torka den eller frysa in den för senare användning till exempel i isbitsformar med olivolja.

Andra tips

- Redan att vara aktivt medveten om matsvinn kan bidra till att minska svinnet.
- Låt barnen vara med när du lagar mat och odlar nyttväxter. Genom att laga och odla mat lär man sig att uppskatta den från en ung ålder.
- Lär dig skillnaden mellan sista förbrukningsdag och bäst före-datum. Sista förbrukningsdag är den sista dagen som det är säkert att använda produkten. Sista förbrukningsdag anges på produkter som lätt blir dåliga, som färskt kött och fisk. Efter bäst före-datumet går produkten vanligtvis ännu att använda, så länge man bedömer dess skick genom att titta, lukta och smaka på den innan man använder den. Lita på dina sinnen så slänger du inte användningsduglig mat i soporna!
- Kosten har betydelse för matsvinnets miljöbelastning: ju mer vegetarisk kosten är, desto mindre miljöbelastning har även svinnet. 🍏

Det händer inom avfallssektorn

Bioavfall – samla in eller kompostera, det är frågan

Eller är det? Egentligen inte: oavsett om du väljer att kompostera bioavfallet eller samla in det i ett separat bioavfallskärl hjälper vi dig att komma igång och ger råd längs vägen. Läs mer: www.lsjh.fi/sv/tietoa-biojatteen-kerayksesta.

Välkommen till butiken för återvunna textilier

LEMPPARI

LSJH:s butik för avlagda textilier har flyttat och den nya Lemppari – LSJH:s butik för återvunna textilier – finns nu på Bleckstadsgatan 27 i Åbo! I återvinningsbutiken hittar du begagnade kläder, hemtextilier och tyger till ett förmånligt kilopris. I samband med köpet ger vi dig råd och information om textiltåtervinning, och samtidigt kan du lämna in dina avlagda textilier till insamlingspunkten i butiken. Läs mer: www.lsjh.fi/sv/lemppari.

OMKÖRNINGSFIL
TILL ÅTERANVÄNDNING

Användbara saker till Omkörningsfilen!

I projektet *Omkörningsfil till återanvändning* testar man att ta emot användbara saker och material i samband med avfallsservicejakterna. Samtidigt får företagen och organisationerna i området bättre tillgång till material.

Vid Toppå avfallscentral i Åbo känns *Omkörningsfil till återanvändning*-mottagningspunkten igen på den orangefärgade containern. Omkörningsfilen är också med på en del av Siiras hållplatser. Läs mer: turunekotori.fi/topinojan-vastaaanotto.

Projektet *Omkörningsfil till återanvändning* pågår till mars 2025 och delfinansieras av Europeiska unionen, Sydvästra Finlands Avfalls-service (LSJH) är huvudkoordinator av projektet och Kestävän Kehityksen Yhdistys ry, Turun Ekotori, är med och genomför det.

13 SORTERINGSSTATIONER FRÅN UTÖ TILL NYSTAD

Proffs i avfallsreningen och återvinning betjänar dig vid följande verksamhetsställen:

- Sorteringsstationen vid Toppå avfallscentral**
Långholmsgatan 7, Åbo. Tfn 020 728 2130.
Mån–fre kl. 6.30–21. Därtill i april–maj och september–oktober helgfria lördagar kl. 9–16, i juni–augusti den sista helgfria lördagen varje månad kl. 9–16.
- Sorteringsstationen vid Korvenmäki avfallscentral**
Helsingintie 54-1, Salo. Tfn 02 727 6803.
Mån–fre kl. 7–19. Därtill i april–maj och september–oktober helgfria lördagar kl. 9–16, i juni–augusti den sista helgfria lördagen varje månad kl. 9–16.
- Sorteringsstationen vid Isosuo avfallscentral**
Isosuontie 137, Reso. Tfn 020 728 2150.
I november–mars mån kl. 11.30–19 och tis–fre kl. 9.30–17. I april–oktober mån–fre kl. 7–19 samt den första helgfria lördagen varje månad kl. 9–16.
- Sorteringsstationen vid Rauhala avfallscentral**
Sydmovägen 173, Pargas. Tfn 020 728 2160.
I november–mars mån kl. 11.30–19 och tis–fre kl. 9.30–17. I april–oktober mån–fre kl. 7–19 samt den första helgfria lördagen varje månad kl. 9–16.

- Sorteringsstationen vid Korvenmäki avfallscentral**
Helsingintie 54-1, Salo. Tfn 02 727 6803.
Mån–fre kl. 7–19. Därtill i april–maj och september–oktober helgfria lördagar kl. 9–16, i juni–augusti den sista helgfria lördagen varje månad kl. 9–16.

- Auranmaa sorteringsstation**
Aurantie 518, Aura (Tarvasjoki).
Tfn 020 728 2190.
Tis och tors kl. 11–18. Därtill i april–oktober den första helgfria lördagen varje månad kl. 10–15.

- Houtskärs sorteringsstation**
Näsbyvägen 86, Houtskär. Tfn 0200 47470.
Den sista helgfria torsdagen varje månad kl. 15–16.45. I april–oktober tors kl. 15–16.45 samt den sista helgfria lördagen varje månad kl. 11.15–12.45.

- Kimitoöns sorteringsstation**
Storkärrsvägen 99, Genböle. Tfn 0200 47470.
Mån och ons kl. 13–18. Därtill i april–oktober fre kl. 13–18 samt den sista helgfria lördagen varje månad kl. 10–15, i juli–augusti sön kl. 13–17.

- Korpo sorteringsstation**
Strömmavägen 12, Korpo. Tfn 0200 47470.
Ons kl. 14.30–18. Därtill i april–oktober tis kl. 14.30–18, fre kl. 10–13 samt den första helgfria lördagen varje månad kl. 10–13.

- Pemar sorteringsstation**
Muurassuontie 4, Rivonmäki. Tfn 0200 47470.
Mån–fre kl. 11–18. Därtill i april–oktober den första helgfria lördagen varje månad kl. 9–16.

- Bjärnä sorteringsstation**
Katajarannantie 7, Bjärnä (avloppsreningsverket). Tfn 0200 47470.
Tis kl. 13–18. Därtill i april–oktober tors kl. 13–18 samt den första helgfria lördagen varje månad kl. 10–15.

- Viäne sorteringsstation**
Oripääntie 169, Pöytyä. Tfn 040 515 6199.
Tors kl. 13–18. Därtill i april–oktober den första helgfria lördagen varje månad kl. 10–15.

- Mörttilä sorteringsstation, Utö**
Öppetider: www.lsjh.fi.

- Nystads sorteringsstation**
Orinkuja 1, Nystad. Tfn 0200 47470.
Mån kl. 10–18 och tis–fre kl. 8–16. Därtill i april–oktober den första helgfria lördagen varje månad kl. 10–15.

Mottagning av hus-hållens farliga avfall och elapparater

Hushållen kan ta trasiga elapparater till insamlingen utan avgift. Upp till 50 kilo/liter farligt avfall per besök tas också emot utan avgift. Se sorteringsanvisningarna för farligt avfall på www.lsjh.fi.

Farligt avfall och elapparater tas emot av:

LSJH:S SORTERINGSSTATIONER

LSJH:S AMBULERANDE INSAMLINGAR

Tidtabeller: sidorna 31–33 i kalendern, www.lsjh.fi, tfn 0200 47470

- Pop up-sorteringsstationen
- Mobila sorteringsstationen Siira (inklusive Kustens Siira)
- Skärgårdens skrotsinsamling

MOTTAGNINGSPLATSER HOS

LSJH:S AVTALSPARTNER

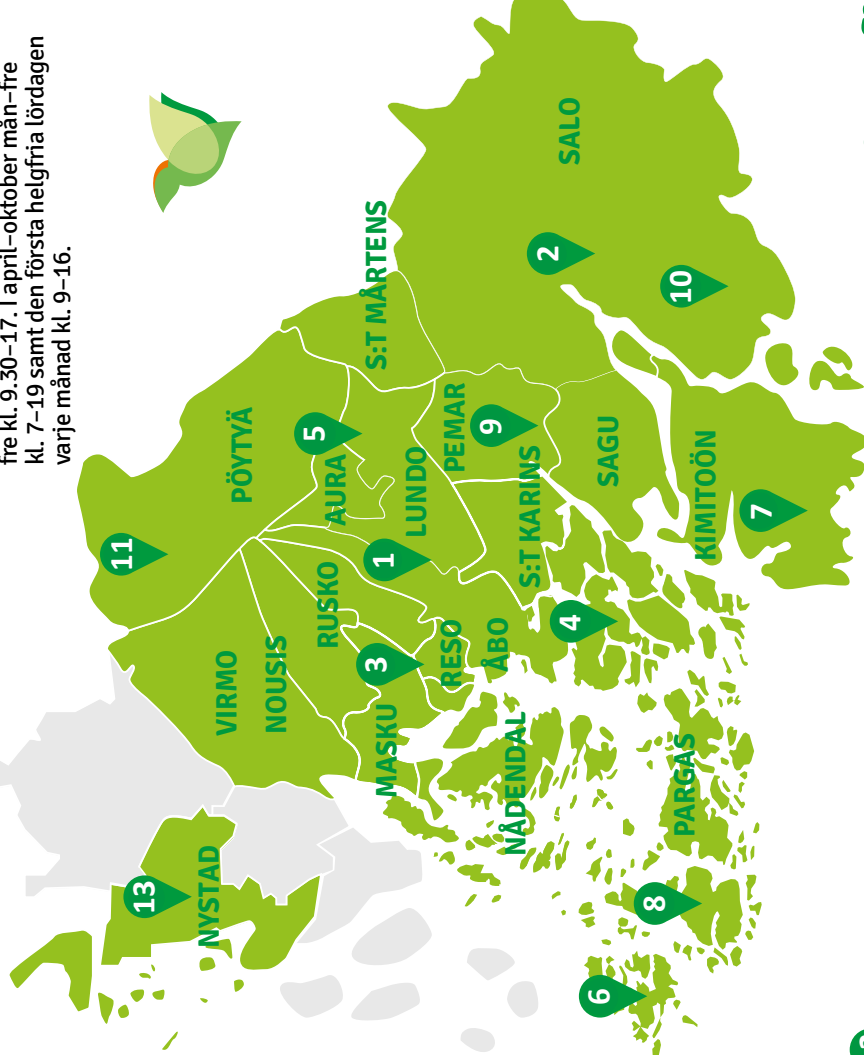
- **Turun Ekotori**
Rieskalähdevägen 74, Åbo
- **Akseli Kiinteistöpalvelut Oy**
Karvataskugatan 3, Åbo
- **Tramel Oy S:t Karins**
Asianajajankatu 2–4, S:t Karins
- **Återvinningscentral Kisälli**
Teollisuuskuja 2 A, Lundo

Elskrot mottas även vid många återvinningscentraler och vid de större affärerna som säljer elapparater.

MOTTAGNING AV LÄKEMEDELSAVFALL

Insamling av läkemedelsavfall anordnad av LSJH i samarbete med apoteken i LSJH:s verksamhetsområde.

Alla mottagningsplatser:
www.kierrätys.info.

Information om alla stationer och avvikande öppettider finns också på:

Det är möjligt att tidtabellerna och hållplatserna ändras. Kontrollera de aktuella uppgifterna på LSJH:s webbplats: www.lsjh.fi.

De ambulerande insamlingarna

DEN MOBILA SORTERINGSSTATIONEN SIIRA

Du kan ta avfallet till Siira med person- och paketbil samt personbil med släpvagn. Avfallsmottagningsavgifterna är desamma som på LSJH:s fasta sorteringsstationer. Siira tar emot samma avfall som de fasta sorteringsstationerna, med undantag för farligt avfall från jordbruk samt av säkerhetsskäl flytgasflaskor och avfall som innehåller asbest. Dem ska du ta till de fasta sorteringsstationerna. Läs mer: www.lsjh.fi/sv/abc.

Till Siira kan du utan avgift ta till exempel:

- **Vitvaror**
 - **Metallskrot**
 - **Farligt avfall från hushåll upp till 50 liter**
- Mängden farligt avfall fastställs utifrån kärlets volym, eftersom mottagningskapaciteten för farligt avfall är mindre vid Siira än vid de fasta sorteringsstationerna. Förpacka och märk farligt avfall noggrant.

Mot en avgift tar Siira emot bland annat städ- och renoveringsavfall samt stoppade möbler.

OMKÖRNINGSFIL TILL ÅTERANVÄNDNING

Omkörningsfilen till återanvändning är med på en del av Siiras hållplatser! Du känner igen hållplatserna av denna symbol:

POP UP- SORTERINGSSTATIONEN

Pop up-sorteringsstationen tar utan avgift emot följande avfall:

- **En famnfull med farligt avfall från hushåll** (bl.a. målarfärg, lim, lack, aerosoler, fordonsackumulatörer)
- **Batterier och ackumulatörer** (kom ihåg att tejpna polerna)
- **Småelektronik** (t.ex. mikrovågsugnar, tv-apparater och trasiga elapparater som är mindre än dessa)
- **Lysrör, LED- och lågenergilampor**
- **Metallskrot** (t.ex. cyklar, grillar)

- **Avlagda textilier** (torra och rena oanvändbara kläder och hemtextilier; förpacka dem i en plastpåse och förslut påsen tätt)

För att besöket ska gå smidigt lönar det sig att sortera avfallet i förväg innan det tas till stationen. Större mängder avfall ska tas till exempel till sorteringsstationerna. Du hittar alla mottagningsplatser enkelt på kartan på kierrätyts.info.

Omkörningsfilen till återanvändning-mottagningen är med på en del av Siiras hållplatser. Till Omkörningsfilen kan du ta **användningsdugliga saker** samtidigt som du besöker Siira. Personal från Turun Ekotori bedömer vilka av sakerna som kan tas emot vid Omkörningsfilen. Du hittar också Omkörningsfilen vid Toppå avfallscentral! Läs mer på sidan 29 i kalendern samt på turune.kotori.fi/topinojan-vastaanotto.

SKÄRGÅRDENS SKROTINSAMLING

Vid skärgårdens skrotinsamling, som arrangeras på sommaren, tas det avgiftsfritt emot farligt avfall, elapparater och metallskrot från hushåll. Farliga avfall ska förpackas och märkas noggrant. Avfall får inte lämnas oövervakade vid insamlingsplatsen, utan den som lämnar in avfallet ska vara på plats vid servicefartygets hållplats vid insamlingstidpunkten.

Även skrotfordon tas emot vid insamlingen – stora mot förhandsanmälan, som bör göras senast **14.6.2024** till LSJH:s kundtjänst, kundtjanst@lsjh.fi eller tfn **0200 47470**.

Du kan även föra bygg- och städavfall till insamlingen i storsäckar som köpts av LSJH. Säckar säljs vid LSJH:s sorteringsstationer 1.4–29.6.2024 samt under skrotinsamlingen vid hållplatserna. En säck på en kubik kostar 89 euro (inkl. hanterings- och transportavgiften för avfallet). Läs mer: www.lsjh.fi/ambulerande-insamlingar.

KUSTENS SIIRA

Platserna där Kustens Siira

stannar ligger vid havsstranden. Man kan alltså ta med sig saker dit även med båt. Nya Siiror för 2024 är Siirorna i Lepäinen och på Pitkäläuto (fiskehamnen) i Nystad. I LSJH:s vägkalender anges Kustens Siira med en blå lastbilsikon.

De ambulerande insamlingarna Hållplatser och tidtabeller

Den mobila sorteringsstationen Siira

WWW.LSJH.FI/SIIRA-BILEN

NYSTAD

Kaland (Vakkatie 1, SEO:s gård)

tis 27.2 kl. 16.30–18.00

Pyhämaa (Kirkkontaustantie 15, kyrkans p-plats)

tis 14.5 kl. 16.30–18.00

Lokalax (Paakarinpölku 4, Rinki-ekopunkten)

tis 1.10 kl. 16.30–18.00

NYSTAD, KUSTENS SIIRA

Lepäinen (Lepäistentie 993)

tis 9.7 kl. 16.30–18.00

Pitkäluoto (Ristikarintie 66, fiskehamnen)

tis 20.8 kl. 16.30–18.00

Skärgårdens skrotinsamling

WWW.LSJH.FI/AMBULERANDE-INSAMLINGAR

DE PRELIMINÄRA HÅLLPLATSERNA

PARGAS PORT, Attu, Pargas

TUNHAMN, Kimitoön

ROSALA, Kimitoön

HIITTIS, Kimitoön

BOLAX, Kimitoön

VÄNOXA, Kimitoön

BISKOPSÖ, Kimitoön

DJUPÖ, Kimitoön

VÄNÖ, Kimitoön

NÖTÖ, Pargas

ASPÖ, Pargas

I samarbete
med HSR rf.

Den mer noggranna tidtabellen och de slutliga hållplatserna för skärgårdens skrotinsamling publiceras våren 2024 på www.lsjh.fi!

tis 25.6 kl. 16.30–18.00

tis 30.7 kl. 16.30–18.00

tis 27.8 kl. 16.30–18.00

tis 17.9 kl. 16.30–18.00

tis 22.10 kl. 16.30–18.00

tis 26.11 kl. 16.30–18.00

PARGAS, KUSTENS SIIRA

Iniö, Norrby (förbindelsebåtsbryggan)

tis 28.5 kl. 16.30–17.15

tis 6.8 kl. 16.30–17.15

tis 3.9 kl. 16.30–17.15

VIRMO

Centrum (Nihattulantie, Rinki-ekopunkten)

tis 9.4 kl. 16.30–18.00 + Omkörningsfil/Ekotori

tis 4.6 kl. 16.30–18.00 + Omkörningsfil/Ekotori

tis 8.10 kl. 16.30–18.00 + Omkörningsfil/Ekotori

ÅBO

Hirvensalo (Rinki-ekop., Gamla Kakskartav. 2)

tis 5.11 kl. 16.30–18.00 + Omkörningsfil/Ekotori

Pop up-sorteringsstationen

WWW.LSJH.FI/POP-UP-SORTERINGSSTATION

Pop up är även med på områdets evenemang. Följ annonseringen!

AURA

Centrum Auran yhtenäiskoulu, Urpöntie 2
ons 9.10 kl. 15.00–18.00

KIMITOÖN

Kimito Kimitonejdens skola, Skolvägen 4
ons 30.10 kl. 15.00–18.00

MASKU

Villnäs Askaisten koulu, Askaistentie 700
ons 24.4 kl. 15.00–18.00

Lemo Monttelintie 31
tis 24.9 kl. 15.00–18.00

Centrum Hemmingin koulu, Myllymäentie 127
ons 13.11 kl. 15.00–18.00

NOUSIS

Centrum Henrikin yhtenäiskoulu, Moisioentie 16
mån 18.11 kl. 15.00–18.00

NÅDENDAL

Karvetti Karvetin koulu, Teräskatu 2 A
mån 18.3 kl. 15.00–18.00

Merimasku Merimaskun koulu, Iskolantie 9
ons 17.4 kl. 15.00–18.00

Centrum Muminparakeringen, Järveläntie 2
tis 10.9 kl. 15.00–18.00

PEMAR

Centrum P-platsen för sommarteatern, Hirsitie
ons 18.9 kl. 15.00–18.00

PÖYTVÄ

Riihikoski Idrottshallen, Yläneentie 14
mån 22.1 kl. 15.00–18.00

RESO

Centrum Reso gymnasium, Kirkkoväärtinkuja 18
tis 16.4 kl. 15.00–18.00

RUSKO

Vahto Laukolan koulu, Laukolan koulutie 4
ons 6.3 kl. 15.00–18.00

Centrum Hiidenvainion koulu, Kuppikivent. 4
ons 11.9 kl. 15.00–18.00

S:T KARINS

Pikis Piikkiön yhtenäiskoulu, Koulutie 2
ons 7.2 kl. 15.00–18.00

Centrum Valkeavuoren koulu, Aapiskuja 7
ons 6.11 kl. 15.00–18.00

S:T MÅRTENS

Centrum Rinki-ekopunkten, Metsäniityntie 9
mån 5.2 kl. 15.00–18.00

SAGU

Centrum Sagu skolcentrum, Saustilantie 10
mån 4.3 kl. 15.00–18.00

SALO

Suomusjärvi Suomusjärven koulu, Opintie 1
ons 31.1 kl. 15.00–18.00

Kuusjoki Kuusjoen koulu, Ylikulmantie 317
ons 14.2 kl. 15.00–18.00

Centrum Pajulan koulu, Pajulanrinne 6
mån 26.2 kl. 15.00–18.00

S:t Bertils Kaivolan koulu, Passintie 8
mån 11.3 kl. 15.00–18.00

Kiikala Komisuon koulu, Suomusjärventie 151
ons 4.9 kl. 15.00–18.00

Kisko Toijan koulu, Viikkalantie 7
ons 25.9 kl. 15.00–18.00

Finby Särkisalons koulu, Pensalontie 1
tis 15.10 kl. 15.00–18.00

Centrum Hermannin koulu, Torikatu 5
ons 16.10 kl. 15.00–18.00

VIRMO

Mietois Pyhän koulu, Pyhäntie 49
mån 29.1 kl. 15.00–18.00

Tarvainen Tarvaisten koulu, Karjalantie 10
ons 21.2 kl. 15.00–18.00

Karjala Karjalan koulu, Karjalankyläntie 114
mån 25.11 kl. 15.00–18.00

ÅBO

Patis Rinki-ekopunkten, Patisvägen 884
ons 24.1 kl. 15.00–18.00

Ilpois Ilpois skola, Laukkällsgatan 13
mån 12.2 kl. 15.00–18.00

Runosbacken Turun Lyseon koulu,
Rustmästarevägen 19
ons 13.3 kl. 15.00–18.00

Hirvensalo Harlax skola, Meteorgatan 1
mån 10.4 kl. 15.00–18.00

Pansio Pansio skola, Pernovägen 29
ons 2.10 kl. 15.00–18.00

Lauste Laustis skola, Rådsgatan 7
mån 11.11 kl. 15.00–18.00

Pahaniemi Aunela skola, Opintie 1
ons 20.11 kl. 15.00–18.00

SORTERING AV HUSHÅLLETS AVFALL

SYDVÄSTRA FINLANDS
AVFALLSSERVICE

www.lsjh.fi - 0200 47470

I FASTIGHETENS INSAMLINGSKÄRL

BLANDAVFALL

- Icke återvinningsbart dagligt avfall, såsom
- smutsiga plast- och kartongförpackningar
 - hygienprodukter, såsom blöjor och bindor
 - hundbajs, kattsand och strö för sällskapsdjur
 - städavfall, såsom dammsugarpåsar
 - plastföremål, såsom ämbar och leksaker
 - kärl, kontorsmaterial, mjukisdjur och dylika föremål
 - skor, väskor, dynor och täcken
 - blommylla, om bioavfallet inte komposterats

Används för att producera fjärrvärme och elektricitet.

BIOAVFALL

- matrester, förskämda och möjliga livsmedel
- skal av frukt och grönsaker
- kaffesump, löste och filterpåsar
- hushållspapper och servetter
- fiskben och andra små ben
- växtdelar och vissna blommor (inte mylla)

Låt spaden rinna av i avloppet. Förpacka i ett nedbrytbart omslag, som tidningspapper eller en papperspåse. Bioavfall som sorteras i en hemkomposterare behöver inte förpackas.

Används för att tillverka biogas och gödslingsmedel. Den egna komposten ger näringsrik jord.

I FASTIGHETENS INSAMLINGSKÄRL, TILL RINKI- OCH LSJH-EKOPUNKTER

METALLFÖRPACKNINGAR

- sköjda konserv- och metallburkar
- metallock, -kapsyler och -tillslutare
- aluminiumformar och -folier
- dryckesburkar utan pant
- tomma, tryckfria sprayburkar
- tomma målarburkar
- gamla kastruller och stekpannor, bestick, saxar, skruvar, spikar och övriga små metallföremål

Används för att tillverka nya metallprodukter.

GLASFÖRPACKNINGAR

- Endast förpackningsglas
- glasburkar och -flaskor
- Avlägsna korkar och lock, skölj av/ur smutsiga förpackningar.
- Sortera allt annat glas, såsom söndriga kärl och fönsterglas samt porstlin i blandavfallet.

Används för att tillverka nytt förpackningsglas och skumglas.

PAPPER

- tidningar och tidskrifter
- reklampost och broschyrer
- kuvert, även med fönster
- vitt kopierings- och ritpapper
- produkt- och telefonkataloger

Används för att tillverka tidningspapper.

KARTONGFÖRPACKNINGAR

- mjölk- och saftförpackningar
- livsmedelsförpackningar i kartong
- fting-, kex- och godisförpackningar
- papperspåsar och -kassar, omslagspapper
- pizzalådor, äggkartonger och kartongmuggar
- hylsor från toalet- och hushållspappersrullar
- papplådor

Skölj av/ur vid behov och låt torka. Platta till och packa ihop.

Används för att tillverka hylskartong.

TA SJÄLV TILL MOTTAGNINGSPLATSERNA

PLASTFÖRPACKNINGAR

- Tomma, rena och torra plastförpackningar, såsom
- livsmedelsförpackningar, som t.ex. yoghurtburkar och förpackningar för pålägg, ost och färdigmat
 - tvättmedels-, schampo- och tvålförpackningar
 - plastflaskor, -dunkar och -burkar
 - plastkassar, -påsar och -omslag
 - EPS- d.v.s. styroxförpackningar
 - hämtmatskärl

Korkar, lock, plastfilmer och pumpedelar löstagna till insamlingen. Plastprodukter och smutsiga plastförpackningar i blandavfallet.

Används för att tillverka returplastföremål samt för energiproduktion.

ELAPPARATER

Konsumentapparater mottas utan avgift vid mottagningsplatserna för elapparater

- kylanläggningar, spisar, tvättmaskiner
- TV-apparater, stereoapparater, datorer
- småelektronik såsom telefoner, rakapparater och elvispar
- belysningsarmatur, lysrör, LED- och lågenergilampor

Materialiet går till återvinning och säker behandling.

STORA FÖREMÅL

Ta separat sorterade till sorteringsstationerna

- stora metallföremål
- madrasser och möbler
- toalettstolar och lavoarer

Avgifter och sorteringsanvisningar: www.lsjh.fi eller tfn 0200 47470

Fråga återvinningscentralerna om mottagning av användbara möbler.

Materialiet går till återvinning och energiproduktion.

AVLAGDA TEXTILIER

Torra och rena oanvändbara kläder och hemtextilier såsom

- jackor, byxor, kjolar och skjortor
- lakan, handdukar och bordsdukar

Packa i en plastpåse och förslut tätt. Mottas från hushåll avgiftsfritt. Se insamlingsplatserna: kierratys.info.

Ej underkläder, strumpor, dynor, täcken, stoppningar, mattor, bälten, väskor eller skor. Inga fuktiga, mögliga, insektangripna eller kraftigt luktande textilier. Sortera dessa i blandavfallet.

Skickas via sortering till återanvändning, återvinning och energiproduktion.

FARLIGT AVFALL

Ta till mottagningen för farligt avfall. Från hushållen utan avgift upp till 50 kilo eller liter. Bland annat:

- målarfärg, lack, lim, lösningsmedel
- olja, oljigt avfall, bivätskor
- kemikalier med varningsmärke
- ackumulatörer och batterier med polerna tejpad (också till försäljarna)
- läkemedel och febertermometrar med kvicksilver (också till apoteken)
- flytgasflaskor och gaspatroner för engångsbruk (övriga till försäljarna)

Sprängämnen, raketer, vapen och ammunition: kontakta polisen.

Behandlas i anläggningar för hantering av farligt avfall.

TRÄDGÅRDSAVFALL

I den egna komposten eller separat sorterat till sorteringsstationerna

- ris och grenar
- löv och räfsavfall
- ren halkbekämpningssand

På grund av övervikt och risk för att avfallskärlet går sönder får trädgårdsavfall inte läggas i hemmets avfallskärl. Sand och blött trädgårdsavfall skadar också hanteringsanläggningarnas verksamhet.

Avgifter och sorteringsanvisningar: www.lsjh.fi eller tfn 0200 47470

Anvisningar för sortering av skadliga främmande arter: www.lsjh.fi/abc.

Används för grönybyggande och energiproduktion.

BYGGAVFALL

Separat sorterade till sorteringsstationerna

- rent, ytbehandlat virke
- tryckimpregnerat virke
- blandavfall
- fönsterglas
- gipsskivor
- betong- och stenvavfall
- jordmaterial
- bitumentakfilt
- slutavfall (f.d. deponiavfall)
- asbestavfall, förpackat och märkt

Avgifter och sorteringsanvisningar: www.lsjh.fi eller tfn 0200 47470

Materialiet går huvudsakligen till återvinning och energiproduktion.

SYDVÄSTRA FINLANDS AVFALLSSERVICE

www.lsjh.fi • 0200 47470

Den finskspråkiga kalendern delas ut som offentligt meddelande till alla hushåll och den svenskspråkiga kalendern sänds adresserad till alla svenskspråkiga hushåll samt fritidsboende.

Källa för adressuppgifter: Befolkningsdatasystemet/Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Personuppgifter har inte lämnats till avsändaren av detta brev.

Uppgifternas tekniska leverans: Posten Ab, PB 7, 00011 POSTI.
I utdelningen till fritidsboende har även LSJH:s kundregister använts som källa för adressuppgifter.

UTGIVARE Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab (LSJH)

NAMNSDAGS- OCH KALENDERUPPGIFTER
Helsingfors universitets almanacksbyrå

REDAKTION Sydvästra Finlands Avfallsservice

PLANERING OCH LAYOUT
Janitta Jalonen

TEMAT FÖR FOTOGRAFIERNA I KALENDERN
Livet i naturen

PÄRMENS BILD
"Rävungarnas dans"
Mikko Huunonen

KLIMATNEUTRAL TRYCKSAK
ClimateCalc-CC-000084/FI
PunaMusta Magazine

UPPLAGA
finska 284 000 st
svenska 18 300 st

TRYCKERI PunaMusta Oy

MILJÖMERKKI
Painotuotteet
4041-0619

Vi belastar morgondagen mindre.

Sydvästra Finlands Avfallsservice (LSJH)
Åbo kontoret: Lastgatan 17, 20380 Åbo
Salo kontoret: Helsingintie 54-1, 24100 Salo
Kundtjänst: 0200 47470 mån-fre 9-15 (lna/msa)
kundtjanst@lsjh.fi, chatt-tjänst www.lsjh.fi

Information about waste disposal
in English: www.lsjh.fi/en

@lounaissuomenjatehuolto

Ansvar för det gemensamma goda